

Jesenné ekoprázdniny na Brezovej alebo

Samhain a hugačaga

31. októbra až 2. novembra 2013

Z piatich dní jesenných prázdnin sme až tri strávili na zrube Brezová mimo civilizáciu, bez elektriny, televízie a počítačov. Ako prvé sme rozhodli, že za vyslovenie slova ŠKOLA sa bude platiť pokuta 50 centov... Najväčšiu pokutu mala nakoniec vedúca...

Od zastávky Radobica – Cerová polesie stúpalo do kopca osem detí, ja, Katka a Radko Bohušovci. Katka s Natáliou, ktoré sme deň predtým dovezli z Myjavy - tiež, i keď mohli ísť s Peťom autom. Ten viezol cez Uherce, kde bolo po kľúče, iba Janku Rotterovú. Ukazoval sa nádherný jesenný deň...

Brezová nás prekvapila novým imidžom a novou technickou vymoženosťou. Strechu mala natretú na krikľavo červeno, mala nové schody a nové osvetlenie cez kolektor na streche. Tak toľko svetla tu ešte za dvadsať rokov nebolo!!! Hneď ako sme sa v lone prírody ubytovali, resp. zložili spacáky, som sa pustila do varenia sójového gulášu, deti boli na vodu. Po výdatnom obede na slniečku vonku (teplomer ukazoval asi 15 stupňov), sme sa boli pozrieť na prírodnú rezerváciu Dobrolínske skaly i do jaskynky. Janka ani Bohušovci tu ešte neboli. Netopiere sme nenašli, veď bolo výnimočne teplo, ešte sa im nechcelo zimovať. Deti preskúmali nielen skalné klenby, ale ja geocachingovú skrýšu.

Vďaka oblohe bez obláčika sa nám ponúkala neopakovateľná scenéria. Také krásne svetlo babieho leta len tak ľahko nezažijeme. A tak sa koniec turistiky zmenil na vyučovaciu hodinu fotografovania priamo na lúke. Slnko robilo úžasne predĺžené a ostré tieň, takže každé dieťa dostalo do ruky fotoaparát a mohlo fotiť. Samozrejme, že predtým dostalo patričnú inštrukciu, ako na to. (Najkrajšie fotky sme poslali do stromáckej súťaže Zrkadlo duše). Až potom sme sa pustili do vitia vencov z listov, rastlín, konárikov, ihličia, hlohov, šípok, atď. Veď bol posledný októbrový deň a polovica sveta oslavovala Halloween. Lenže my sme sa vrátili o mnoho storočí späť, k starým Keltom, od ktorých americký svet túto tradíciu prevzal. V tento deň sa totiž Kelti lúčili s letom a svoju rozlúčku nazývali Samhain, podľa keltského boha mŕtvych, lebo obdobie hojnosti nahradí zima a hlad. V túto noc Kelti zapalovali veľké ohne, obliekali sa do masiek z prírodných materiálov, čím sa chránili pred zlými duchmi... Toľko z keltskej mytológie, ktorá sa nám zdala omnoho príťažlivejšia, ako gýčové halloweenske masky, na ktorých obchodníci zarábajú nehorázne peniaze. My sme si vystačili s prírodným materiálom, „krvavým“ rúžom a ceruzkou na oči, aby sme boli trochu strašnejší ako obvykle. Na najvyššom bode brezovských lúk – na „obetnom“ kopci sme sa lúčili so zapadajúcim slnkom a tým aj s letom. Zatancovali sme keltský tanec „hugačaga“, ktorého „choreografiu“ sme si požičali od Indiánov. Peťo to vo svojom videu na mobil nazval tancom bosoriek a jeho pomenovanie malo väčší úspech (na požiadanie video dodáme).

Večer na zrube patrilo najskôr ekohre. Na lístky sme si každý tajne napísali nejaké zviera, vtáka, kvet alebo strom a snažili sme sa ich znázorňovať kreslením alebo rozprávaním o nich. V druhom kole sme pridali aj pantomímu. Tá mala nakoniec najväčší úspech. Najúspešnejší hádači získali sladkú odmenu. Nana všetkých prevalcovala. Deti protestovali, aby Nana už nesúťažila, lebo všetko vyhráva, lebo ona má „mozog dospelého“. A keďže sa hra natolko zapáčila, tak sme v nej pokračovali na rôzne iné témy. Dve hodiny patrili maľovaniu tváre na halloweensky spôsob a opäť bosoráckemu tancu „hugačaga“ okolo ohňa. Snáď najnezabudnuteľnejšie budú spoločné výpravy k latrine na spoločné

„cikanie“, kde sme sa všetci vzájomne strašili. Najodvážnejšia bola Katka Mosná... Bolo jej treba, tak išla k latríne do lesa s baterkou úplne sama... Plánovaný polnočný pochod ku krížnym cestám s krížom sa nekonal. Deti o jedenástej odišli spať. „Hore“ ostalo len strašidlo z tekvice, ktorú vyrezala Nana ešte na Myjave...

V ekoaktivitách sme pokračovali aj na druhý deň. Plnili sme úlohy celoslovenskej stromáckej súťaže Spoločenstvo stromov. (Prvú sme si splnili ešte 20. októbra v mestskom parku, kde sme pri príležitosti Stredoeurópskeho dňa stromov spočítali všetky stromy podľa druhov. Za to musím pochváliť Rihárovcov – Katku, Nikolu a Danka, ktorým pomáhala aj Anička Balážová, ktorá na Brezovú nešla, lebo vraj nemala dve eurá na autobus... Rihárovcom ako členom klubu som platila ja, zo svojho, ako vždy...) Na Brezovej sme najskôr lúštili stromácku tajničku, potom sme spájali dvojice – k obrázku stromu sme priradzovali plod alebo kvet a nakoniec sme si vyrábali papierové darčekové taštičky z použitého papiera z minuloročných vianočných darčiekov – recyklovali sme.

Na pravé popoludnie, kým som varila zeleninovú polievku, dostali deti za úlohu nájsť čo najviac druhov stromov. Mali na to jednu hodinu. A samozrejme aj ich pomenovať. Deti sa rozdelili na dvojčlenné hliadky - mladší a starší – pobehali všetky brezovské kúty a potom skladali skúšky zo svojich znalostí prírody. Najúspešnejšia dvojica uhádla až 14 druhov drevín! Môžete hádať, kto vyhral! Samozrejme, že Nana, ktorej pri hľadaní výdatne pomáhala sestrička Katka.

Prvý november sme zavŕšili položením najkrajšieho venca z prírodnín ku krížu, ktorý ako symbol stojí pri bývalej osade uprostred hôr, kde kedysi žili nemeckí usadlíci niekoľko storočí. Po vojne sa museli vysťahovať a ostali po nich len ruiny domov. Naša spomienka nepatrila len týmto ľuďom, ktorí sa tu narodili a už nie sú medzi nami. Ale všetkým, ktorí kedysi boli omnoho viac spojení s prírodou. O tretej hodine odchádzali Rihárovci domov v sprievode Janky Rotterovej...

Len chvíľu predtým, ako sme vystrojili spomínanú päťicu, prišli naši – Ala s Jurajom, Vladko s Mímou a deťmi, ale aj novomanželia Roman s Táničkou. Oslavovali sme Vladkove 33 narodeniny, tzv. Kristove roky. V záplave teplého svetla zapadajúceho slnka sme ešte nazbierali šípky, na ktorých si obzvlášť pochutil dvojročný Matej. Ten tu bol už viackrát ako bábätko, ale jeho desaťmesačná sestrička Terezka tu bola prvýkrát. Odchádzali už za šera autom cez les – štyria dospelí, dve deti v sedačkách a maxipes Leon. Cesta cez les im bola osudná – o skalú alebo koreň rozbili olejovú nádrž, takže v Hornej Vsi museli auto odstaviť a privolať pomoc – Peťo pre deti a ženy, a ďalšie auto pre chlapov a psa. Ale o tom sme sa my, čo sme ostali na Brezovej dozvedeli až na druhý deň...

Večer na chate patrila Nane. Bol piatok a v nedeľu mala mať 14 rokov. Od Aly dostala „tortu“ v štýle „urob si sama“. Kúpila upečené korpusy, jahodový džem, čerstvé i zavárané jahody, šľahačku... A ako si s tým Nana poradila, sme sa všetci prizerali. Samozrejme, že nechýbalo ani „veľa šťastia, zdravia“ a fúkanie sviečok. Tortu sme zjedli na jeden šup. Veď sme boli deviaty.

Druhú noc spala dole „na prízemí“ aj Katka – ona na posteli a ja na zložených laviciach. Peťko bol doma, ale ráno už pre nás prišiel. Prví odišli Bohušovci, lebo v Radobici mali brigádu - orali záhradu. S Mosňačkami sme odišli okolo obeda a na chate ostali už len Ala a Juraj...

Opäť sľúbená návšteva deda Jozefa sa nekonala. Sľubotechna.

Ala